

Andmekaitsealane mõjuhindang loomade registri lemmikloomade ja nende pidajate andmeid koondavale registriosale ehk riigi lemmikloomaregistrile

Sisukord

1. Riigi lemmikloomaregistri (edaspidi <i>lemmikloomaregister</i>) kirjeldus	2
2. Isikuandmete töötlemise toimingud	6
3. Isikuandmete töötlemise eesmärgid	11
4. Riskid ja nende maandamine.....	12
5. Kasutusel olevad riskide vältimise meetmed	13
Lisa 1. Riskide hindamise metoodika	14

1. Riigi lemmikloomaregistri (edaspidi *lemmikloomaregister*) kirjeldus

1.1 Kasutajate tuvastamine ja registrisse sisselogimine

Loomade registri¹ volitatud töötlejal Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametil (edaspidi *PRIA*) on õigus lisada ja teha võimalikuks infosüsteemikasutajate lisamine kasutaja enda poolt.

Lemmikloomaregistrisse saab sisse logida Riigi autentimisteenuse (tehnilise nimega TARA) abil, kasutades nelja meetodit:

- ID-kaardi tuvastusega;
- mobiil-ID tuvastusega;
- Smart-ID tuvastusega;
- Euroopa Liidu eID tuvastusega
- Kasutajatunnuse ja parooliga (*PRIA* teenistujad enda tööarvutist turvatud võrgu kaudu)

TARA andmekaitsetingimused on leitavad siit: <https://ria.ee/sites/default/files/documents/2023-10/RIA-autentimisteenuste-andmekaitsetingimused-sept2023.pdf>

Registrisse sisselogimisel toimub kasutajarolli valimine.

Registri tegevustes kasutajatakse alljärgnevaid rolle:

1. Veterinaararst;
2. Loomapidaja;
3. Omanikuta või loomapidaja juurest lahti pääsenud loomade pidamisega tegelev isik (edaspidi *varjupaik*);
4. *PRIA* teenistuja;
5. Avalikku ülesannet täitev asutus: kohalik omavalitsus (edaspidi *KOV*), Põllumajandus- ja Toiduamet (edaspidi *PTA*), Politsei- ja Piirivalveamet (edaspidi *PPA*), Maksu- ja Tolliamet (edaspidi *MTA*) ning *PRIA*.

1.2 Andmete allikad

Lemmiklooma pidavad isikud

Koera, kassi ja valgetuhkru ning veterinaarseaduse § 32 lõikes 3 nimetatud muu lemmiklooma (edaspidi koos *lemmikloom*) pidajate hulka kuuluvad Eesti elanikud ja ettevõtjad, kes peavad lemmiklooma.

Andmete allikad on:

- 1) isikut tõendav dokument;
- 2) rahvastikuregister lemmiklooma pidaja andmete registrisse kandmisel esitatava elukoha aadressiandmete osas;
- 3) ärireister ettevõtja ja ettevõtja esindusõiguslike isikute isiku- ja kontaktandmete osas;
- 4) karistusregister kohtuotsuste osas, millega on isikult ära võetud loomapidamise õigus;
- 5) riiklik veterinaararstide register, kandeid tegeva veterinaararsti andmete osas;

¹ Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on loomade registri vastutav töötleja, kes vastutab registri haldamise seaduslikkuse ja andmekogu arendamise eest ning määrab andmete töötlemise eesmärgid ja viisid. *PRIA* on volitatud töötleja, kes vastutab andmete majutamise ja andmete turvalisuse eest.

- 6) loomapidajalt saadud andmed;
- 7) varjupaigalt saadud andmed.

1.3 Taristu andmete talletamiseks

Infosüsteemi kasutatakse loomade registri põhimääruses nimetatud andmete esitamiseks, haldamiseks ning töötlemiseks. Lemmikloomaregister luuakse tänase põllumajandusloomade registri ehk tulevase loomade registri uue registriosana. Loomapidaja andmed saavad olema registriosade ülesed ehk talletatakse samadel alustel senise põllumajandusloomade registri andmetega.

1. Tehnilised tugisüsteemid:

1.1. Turvasüsteemid

1.1.1. Kasutajate autentimine ja identifitseerimine

1.1.2. Rollipõhine juurdepääs andmetele

1.2. Andmebaasi haldussüsteemid. Tagavad andmete turvalise ja tõhusa salvestamise, muutmise ja päringute töötlemise.

1.3. Liidestused (EuroPetNetiga, äriregistriga, rahvastikuregistriga, riikliku veterinaararstide registriga, riigikassaga, karistusregistriga)

1.4. Andmete varundamine

2. Kasutajate tugisüsteemid:

2.1. Klienditugi

2.1.1. Telefonitugi ja e-post kasutajate küsimustele ja probleemidele vastamiseks.

2.1.2. KKK ja juhendid lemmikloomade registri kodulehel

2.2. Koostöömaterjalid registri kasutajatele

3. Haldus ja koostöö tugisüsteemid:

3.1. Töötajatele mõeldud süsteemid:

3.1.1. PRIA teenistujatele mõeldud kavad

3.1.2. Loomapidaja poolt esitatud muudatuse aluseks olevate dokumentide salvestamine dokumendihaldussüsteemi

3.1.3. Muudatuste logimine ja nende jälgimise süsteem

3.2. Koostöö moodulid:

3.2.1. e-PRIAs lemmikloomade ja nende pidajate andmete otsing KOVi, PTA, MTA ja PPA volitatud töötajatele

3.3. Teavitussüsteemid:

3.3.1. e-kirja teel teavituse saatmine (nt uuele loomapidajale loomapidaja vahetuse kinnitamiseks)

3.3.2. Automaatteavitused andmevigadest andmete sisestamisel või muutmisel

4. Andmeanalüüsi ja raportite tugisüsteemid:

4.1. Andmeanalüüsi tööriistad lemmikloomade ja nende omanike kohta

5. Arenduse ja hoolduse tugisüsteemid:

5.1. Tarkvara versioonihaldus ja uuendused. Versioonide haldamise süsteem

5.2. Arendus- ja testkeskkond uute funktsioonide ja paranduste testimiseks enne nende kasutuselevõtmist

5.3. Süsteemi monitoorimine ja tõrgete jälgimine reaalajas

5.4. Probleemide tõstatamine ja prioriteetide seadmine nende parandamiseks

Andmete elueas on registris 4 etappi:

- 1) andmed registreeritakse;
- 2) andmed on aktiivses kasutuses (vaatamine, muutmine);
- 3) andmed on arhiveeritud (kus asjakohane);
- 4) andmed kustutatakse.

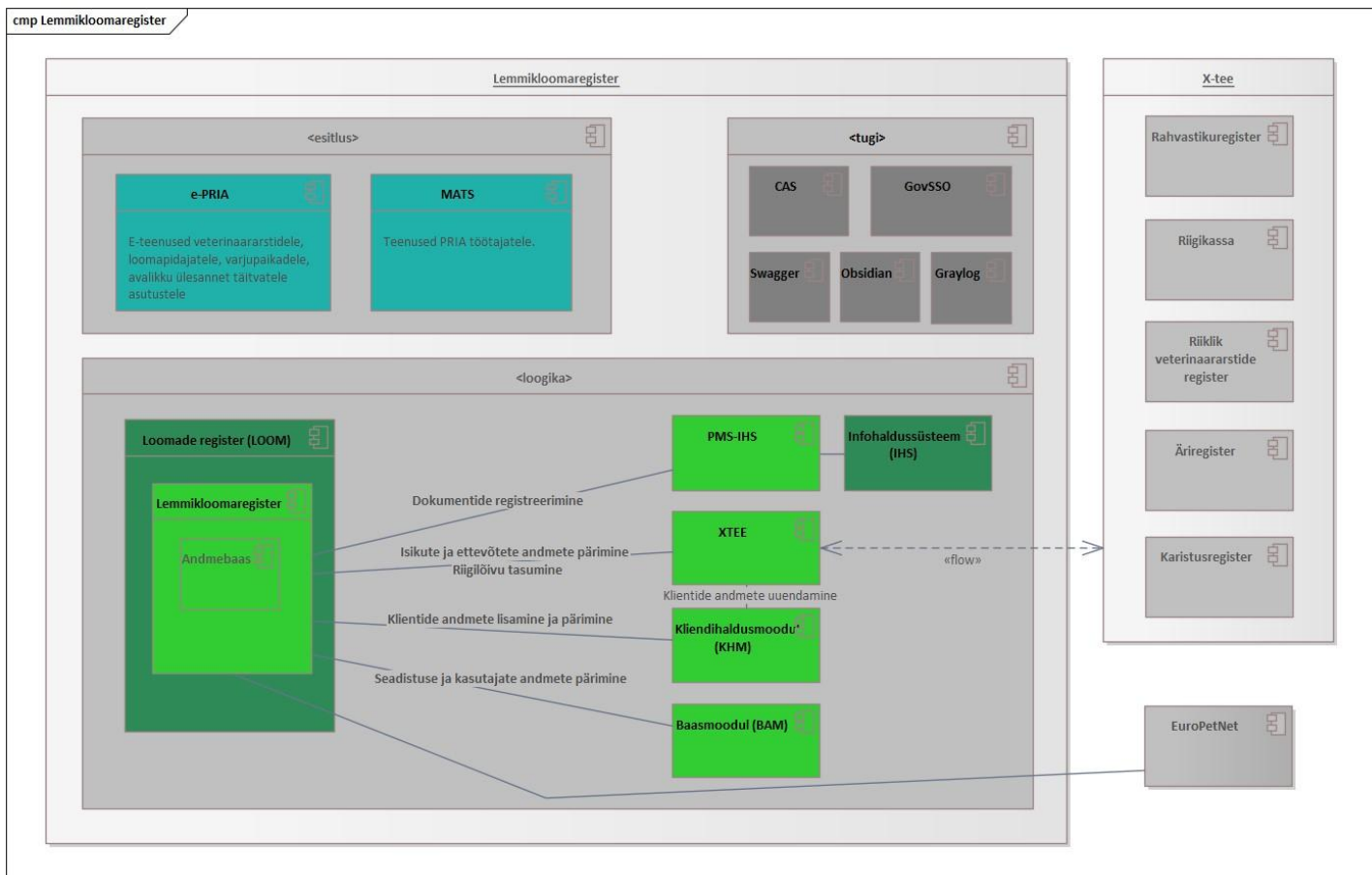
Arhiveeritakse isikuandmeid, mille puhul ei ole nende aktiivne kasutamine vajalik ja otstarbekas, kuid mille kustutamine ei ole kokku lepitud ajaperioodi vältel veel mõistlik ehk on tõenäoline, et andmed liiguvad arhiveeritud staatusest uuesti aktiivsesse kasutusse.

Registri kasutajad on:

1. Veterinaararst (või tema volitatud esindaja) - looma kohta esmakande jaoks ja sündmuste kohta andmete esitamine. Veterinaararsti ülesanne on teha esmane andmete esitamine looma kohta lemmikloomaregistrisse, veterinaarsete menetlustega seotud andmete ajakohastamine ning vajadusel looma ja tema pidaja omavahelises seoses veendumine. Veterinaararsti poolt volitatud isikute hulka kuuluvad kliiniku töötajad. Veterinaararstil peab olema õigus lemmiklooma andmeid lisada, muuta ja vaadata.
2. Loomapidaja - lemmikloomapidajana registreerimiseks enda ja oma looma kohta andmete esitamine ning enda ning enda lemmiklooma andmete ajakohasena hoidmine vastavalt veterinaarseaduse § 35 lõikes 5² ettenähtud tähtajale. Loomapidaja vahetumise kinnitavad registris nii vana kui uus loomapidaja. Loomapidaja näeb enda ja endaga seotud loomade andmeid ning saab vastavalt vajadusele uuendada endaga seotud andmeid, et tagada andmete korrektsus ja ajakohasus.
3. Varjupaik - registrisse hulkuva looma varjupaigas pidamise kohta andmete esitamine loomakaitseaduse § 5 lõikes 2 nimetatud perioodil koos looma andmetega. Nimetatud perioodi lõppemisel, kui looma ei ole võimalik tagastada vanale pidajale ning looma ei hukata, määrab varjupaik end loomapidajaks või annab looma üle uuele pidajale. Juhul kui varjupaiga esindaja tuvastab hulkuva looma leidmisel lemmikloomade registrit kiibi alusel tema pidaja, saab varjupaiga esindaja loomapidajaga ühendust võtta, et tagastada loom pidajale, ilma teda varjupaika viimata. Varjupaiga ülesanne on siduda lemmikloomaregistris registreeritud loomaga tema varjupaigas pidamise ajal tehtud kulud. Varjupaik peab saama registrisse andmeid kanda ja otsida kiibi numbri alusel registrisse kantud looma koos loomapidaja andmetega.
4. PRIA teenistuja - loomapidaja poolt esitatud dokumendi alusel registrikannetes paranduste tegemine, registri töös hoidmine ning pidev parendamine. PRIA teenistujatel võib olla ka eraldiseisvalt avaliku ülesannet täitva asutuse roll registris ehk lähtuvalt tööülesannetest saab ainult andmeid vaadata.
5. KOV - enda omavalitsusüksuses asuvate lemmikloomade andmete vaatamine kohaliku elu korraldamiseks, sh varjupaigas asuvate loomade andmete vaatamine. Vastavalt LoKS § 5 lõikele 3: hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjaste hävitamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus oma territooriumil. Neil on oluline teada, kui palju ja mis liigist lemmikloomi KOV-i elanikud peavad, et tagada vajalike teenuste pakkumine. Lisaks on oluline hulkuvate loomade püüdmise korraldamise ja nende varjupaigas pidamisega seotud kulude kohta ülevaate omamine. KOV-i jaoks on vajalikud ka loomapidaja andmed, et tuvastada leitud lemmiklooma pidaja ja loom talle tagastada või vajadusel nõuda sisse veterinaarseaduse kohased kulud. KOV-id on avalikku ülesannet täitva asutuse rollis registris ehk saavad andmeid vaadata.

6. PTA - veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli teostamine ning sellega seoses on vajalik ligipääs lemmikloomade ja nende pidajate andmetele. PTA-l on avaliku ülesannet täitva asutuse roll registris ehk saab andmeid vaadata.
7. MTA - riiklike maksude tasumise õigsuse kontrollimine ning dokumentide ja identsuse kontrollid lemmikloomade mittekaubanduslikul riikidevahelisel liikumisel. MTA-l on avaliku ülesannet täitva asutuse roll registris ehk saab andmeid vaadata.
8. PPA - loomapidamisega seotud väärtegade kohtuväline menetlemine, mistõttu vajab ligipääsu lemmikloomade ning loomapidajate andmetele. PPA-l on avaliku ülesannet täitva asutuse roll registris ehk saab andmeid vaadata.

Infosüsteemi arhitektuur

2. Isikuandmete töötlemise toimingud

Enne lemmikloomaregistrisse andmete koondamist toimib süsteem, kus kohalikud omavalitsused kohustavad oma haldusterritooriumil elavate koerapidajate ja osadel puhkudel ka kassapidajate kohta esitama loomapidaja kohta järgmised andmed: nimi, isikukood või sünniaeg, telefoninumber, e-posti aadress, elukoha aadress. Selleks kasutatakse lemmikloomade kohta arvestuse pidamiseks eraettevõtjate pakutavaid platvorme. Eraettevõtjatest teenusepakkujate platvormidele kogutakse isikuandmeid kas paber kandjal või läbi rahvastikuregistri. Andmeid hoiustatakse elektrooniliselt teenusepakkuja andmebaasis.

Edaspidi, kui KOV-i tasandi asemel on lemmikloomade mikrokiibiga märgistamise ja registreerimise kohustus üleriigiline ja kasutusele on võetud lemmikloomaregister, on loomapidaja kohta esitatav andmekoosseis sama. Loomapidajate puhul eristatakse füüsilised ja juriidilised loomapidajad, kuna osad loomapidajad tegelevad loomapidamisega mitte ainult kodumajapidamises seltsi, vaid ka kaubanduslikul ja eriülesannete täitmise eesmärgil. Andmeid kogutakse lemmikloomaregistrisse peamiselt elektrooniliselt läbi riigi andmekogude (rahvastikuregister, äriregister, riiklik veterinaararstide register) ja sisestatakse ka otse registrisse veterinaararstide, loomapidajate või varjupaikade poolt. Samuti on seaduseelnõuga kavandatud ühekordse tegevusena olemasolevatest registritest andmete ülekandmine kesksesse lemmikloomaregistrisse hiljemalt 07.06.2027.

2.1 Isikuandmete kogumine

Tavapärane elutsüklil näeb välja selliselt, et loomapidajal on veterinaararsti külastamiseks kokku lepitud visiidi aeg vabalt valitud loomakiinikus või koduvisiidi tegemiseks, et märgistada loom mikrokiibiga ja/või registreerida andmed lemmikloomaregistris. Kutsetegevuse loa veterinaararstide andmed tulevad registrisse riiklikust veterinaararstide registrist. Kui loomapidaja ei ole varasemalt e-PRIA kasutaja, teostatakse lemmikloomaregistris andmepäring rahvastikuregistrisse või äriregistrisse üle X-tee. Juhul, kui isiku andmed ei ole või on osaliselt rahvastiku- või äriregistrisse kantud, esitab loomapidaja ise oma andmed registrile. Seejärel algatab ta lemmiklooma pidamise registreerimise ning tasub lemmiklooma registrisse kandmise eest riigilõivu. Peale riigilõivu tasumist toimival veterinaararsti visiidil näitab loomapidaja veterinaararstile isikut tõendavat dokumenti, et veterinaararstil oleks võimalik tuvastada isikusamasus ning teostada selle alusel lemmikloomaregistris otsing loomapidaja poolt algatatud lemmiklooma registrisse kandmise toiminguga. Veterinaararst jätkab selle kande alusel lemmiklooma registreerimist lemmikloomaregistrisse.

Lemmikloomaregistrisse kantavad isikuandmed on:

- loomapidaja nimi, isikukood, kontaktandmed (telefon, e-posti aadress, elukoha aadress), andmed loomapidaja nime muutmise ja surma kohta;
- juriidilisest isikust loomapidaja nimi, registrikood, kontaktandmed (telefon, e-posti aadress, tegevuskoha aadress), andmed loomapidaja nime muutmise ja likvideerimise kohta;
- välisriigi kodaniku nimi, identifitseerimistunnus (isikukoodiga võrdsustatav numbri- või tähe kombinatsioon), selle puudumisel sünniaeg ja kontaktandmed;
- veterinaararsti nimi, isikukood, kutsetegevuse loa number ja kontaktandmed;
- veterinaararsti volitatud isiku nimi, isikukood ja kontaktandmed;

- varjupaiga esindusõigusliku isiku nimi, isikukood ja kontaktandmed.

Rahvastiku-, äri- ja riikliku veterinaararstide registri põhjal teostatakse regulaarseid kontrolle andmete korrektsuse ja ajakohasuse huvides loomapidaja nimemuutmise ja surma ning juriidilise isiku nime muutmise ja likvideerimise kohta, aga ka veterinaararstide andmete muutumise osas, sh kutsetegevuse loa kehtivus.

Vastavalt maaeluministri 23. novembri 2021. a määruse nr 68 „Veterinaarteenuse osutamise kohta arvestuse pidamise ning aruande ja andmete esitamise täpsemad nõuded ja kord“² § 2 lõike 1 punktile 5 on veterinaararst veterinaarteenuse osutamisel kohustatud pidama arvestust ka loomapidaja kontaktandmete kohta, mistõttu veterinaararstile isikuandmete esitamise nõue kehtib loomapidajatele ka enne lemmikloomaregistri kasutusele võtmist. Nimetatud määruse seletuskirjast lähtuvalt kuuluvad kontaktandmete hulka näiteks telefoninumber, e-posti aadress või postiaadress. Neid andmeid ei ole siiani olnud vaja riigi andmekogusse kogutud andmete vastu valideerida, andmete aluseks peamiselt riigi andmekogudest olevate andmete võtmine aitab tagada korrektsete isikuandmete registrisse kandmise ja vähendada nii veterinaararstide kui loomapidajate infokohustust riigi ees.

Andmete ajakohasuse tagamiseks on kavandatud saata loomapidajatele teavitusi, sh meeldetuletusi andmete ajakohasuses veendumiseks. Riigilõivu tasumine on eelduseks lemmikloomaregistrisse andmete kandmiseks.

Olukorras, kus loom on sattunud varjupaika, on varjupaigal võimalus uuendada loomaga seotud andmeid ning muuhulgas vaadata registrisse kantud loomapidaja andmeid, et temaga ühendust võtta looma tagastamiseks.

2.2 Isikuandmete töötlemise õiguslik alus

Lemmikloomaregistris hakkab PRIA isikuandmeid töötleva avaliku võimu teostamiseks (GDPR Art 6 lg 1 punkt e). PRIA on täna põllumajandusloomade registri andmete volitatud töötleva veterinaarseaduse kohaselt. Veterinaarseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus eelnõuga asendatakse „põllumajandusloomade register“ sõnadega „loomade register“, mille osaks saab lemmikloomaregister. Sellest tulenevalt saab PRIA avaliku ülesande lemmikloomaregistrit hallata ja seal sisalduvate andmete töötlemise kohustuse ja õiguse. Eelnõus sätestatakse ka loomapidajatele tema andmete, tegevuse või peetava loomaliigiga seonduvalt teavituste saatmise kohustus, millega kaasneb ka vajalike isikuandmete töötlemise õigus (eelnõu § 1 punkt 30).

2.3. Isikuandmete säilitamine

Andmeid kavandatakse säilitada vastavalt PRIA infoturbepoliitikale, mis on vastavuses PRIA-le väljastatud ISO/IEC 27001 sertifikaadiga ja kooskõlas PRIA-le kohalduva küberturvalisuse seaduse ja teiste asjakohaste õigusaktidega. Andmeid on kavandatud säilitada PRIA enda serverites, kuid tulevikus ei ole välistatud säilitamine ka muudes vormides, kui see on kooskõlas kehtiva õigusega ja järgib ISO/IEC 27001 sertifitseeritud asutusele kohalduvaid nõudeid.

² [RT I, 12.09.2023, 5](#)

Andmeid lemmikloomapidaja kohta on kavandatud säilitada arhiivis vastavalt eelnõule kolm aastat arvates looma surma kohta kande tegemisest. Kui lemmikloomapidaja nimel ei ole ühtegi looma, säilitatakse lemmikloomapidaja andmed arhiivis automaatselt kuniks kustutamise või enne kolme aasta möödumist taas aktiivseks muutumiseni.

Täna kehtiv põllumajandusloomade registri põhimäärus sätestab, et logi säilitatakse kolm aastat kande tegemisest arvates. Säilitustähtaja möödumisel logi kustutatakse. Antud sätet ei ole kavandatud eelnõuga muuta ja see hakkab kohalduma ka lemmikloomaregistriosale.

Isikuandmeid ei hoita kauem, kui see on vajalik töötlemise eesmärgi täitmiseks. Kavandatud on automaatsed andmete arhiveerimised ja kustutamised ning andmeid ei säilitata avalikes huvides kauem, kui eelnõusse sätestatud andmete säilitamise tähtaeg.

Turvameetmete rakendamise kohustus tuleneb PRIA-le küberturvalisuse seadusest. Turvameetmete kohaldamisel lähtub PRIA ISO/IEC 27001 standardi nõuetest ja peab tagama kogu süsteemi vastavuse kehtivale standardile. Standardile vastavust hinnatakse iga kolme aasta järel tehtava sertifitseerimisauditi ja iga aastaste vaheauditite käigus, seega olemuslikult auditeeritakse infoturvet kohustuslikus korras iga-aastaselt. Viimane ISO sertifitseerimisaudit viidi PRIA-s läbi 2025. aastal, seega järgmine vaheaudit toimub 2026. aastal. PRIA-s on rakendatud infoturbejuhtimise süsteem, mis reguleerib muuhulgas andmetöötlust nii andmete säilitamise, aktiivse kasutamise, varukoopiate tegemise kui ka muud andmetöötluse turvalisust puudutavaid aspekte. Lisaks ISO audititele teostab küberturvalisuse seaduse rakendamise üle järelevalvet Riigi Infosüsteemi Amet.

Andmete juhusliku hävimise vältimine

Andmete juhuslik hävimine on võimalik juhul, kui:

- kasutaja kustutab andmed (ilma aluseta);
- andmed kirjutatakse ekslikult üle (nt registris olevate vanemate andmetega);
- tarkvaravea tõttu;
- tagavarakoopia osutub loetamatuks;
- kettamassiivi tehniline viga;
- tulekahju, veeavarii, ründe, elektromagnetkiirguse vmt puhul.

Andmete juhuslikku vältimist ei ole võimalik täielikult välistada, kuid selle juhtumise riski vähendatakse erinevate turvameetmetega. Lisaks kannab PRIA hoolt selle eest, et andmetest oleksid loodud teenuse osutamise tingimustes sätestatud sagedusega varukoopiad, millest on juhusliku hävimise korral võimalik andmeid taastada. Samuti on olemas varukoopiatest taastamise protseduurid, milliste toimivust testitakse regulaarselt.

Andmete juhusliku hävimise vältimiseks rakendatakse ISO/IEC 27001 standardis määratletud turvameetmeid. Neist asjakohasemad on andmete töötluste logimine ja logide säilitamine, sarnaselt andmete säilitamisega.

Logid

Logimine toimub vastavalt küberturvalisuse seaduses ja isikuandmete kaitse seaduses sätestatud kohustusele. Logimisel lähtub PRIA ISO/IEC 27001 standardi nõuetest. Logisid hoitakse lähtuvalt registri põhimäärusest kolm aastat alates kande tegemisest.

Andmete varundamine

Andmete varundamiseks on PRIA siseselt kehtestatud andmete varundamise eeskiri, mis järgib ISO/IEC 27001 standardis kehtestatud nõudeid.

Kehtiva korra kohaselt hoitakse varukoopiaid kas:

- 1) alternatiivsel kettamassiivil,
- 2) lindiseadmest,
- 3) lukustatud tulekindlas seifis PRIA serveriruumis või
- 4) turvalises hoiulaekas väljaspool PRIA keskuse asukoha hoonet.

Lemmikloomaregistri andmete varundamine hakkab järgima sama korda ja varundus toimub lähtuvalt korras sätestatule.

Arhiveerimine

Arhiveeritud andmed on süsteemis mitte-aktiivses olekus, ning neile ei tehta andmete ajakohasuse kontrolli. Arhiveeritud andmed kustutatakse automaatselt 1 aasta möödumisel arhiveerimisest, kui need ei ole vahepeal põhjendatud juhul muutunud uuesti aktiivsesse staatusesse.

2.3 Isikuandmete kasutamine

PRIA-l on õigus lisada kasutajaid, kuid PRIA piirab isikuandmete kättesaadavust rolli põhiselt, st kõik süsteemi kasutajad ei näe kõiki süsteemis olevaid andmeid. Süsteemi andmeid saavad töödelda PPA, MTA, PTA, KOV-id, veterinaararstid, varjupaigad ja PRIA oma seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. PRIA määrab vajalikud õigused süsteemi kasutamiseks, st annab õigused ehk rollid, missugustele andmetele on isikul juurdepääs seoses oma ametikoha ja töökohustustega. Süsteemi saab kasutada isik vastavalt talle antud õigustele.

Lisaks saab iga lemmikloomapidaja ligi endaga seotud andmetele. Erinevatele kasutajagruppidele luuakse turvaline ühendus ning ligipääs vaid neile ettenähtud ja vajalikele andmetele, autentides end lemmikloomaregistrisse sisenemisel Smart-ID, ID-kaardi, Mobiil-ID või Euroopa Liidu eID tuvastusega riigi keskse autentimisteenuse (TARA) kaudu.

2.4 Isikuandmete edastamine

Isikuandmeid ei edastata väljapoole Euroopa Liitu.

Registrile rollipõhise juurdepääsu saavad:

- PRIA
- PTA
- MTA

- PPA
- veterinaararstid
- varjupaigad
- KOV-id
- lemmikloomapidajad

Päringupõhine andmeedastus käib avaliku teabe seaduse § 38 lg 3 alusel ja korras ehk andmeid edastatakse vastavat õigusliku alust omavatele asutustele nende avaliku ülesande täitmisel.

2.5 Isikuandmete kustutamine

Kliendil on õigus oma andmetega tutvuda ja teda puudutavate ebaõigete isikuandmed viivitusega parandada. Samuti on kliendil õigus asjakohasel juhul nõuda oma andmete kustutamist, juhul kui nende säilitamine ei ole vajalik avaliku ülesande täitmiseks.

Andmete kustutamise algatab lemmikloomaregistri teenusejuht. Andmete kustutamine toimub vastavalt PRIA infoturbepoliitikale (ITP.3.4. Infosüsteemide, rakenduste ja andmete arhiveerimise ja kustutamise eeskiri).

3. Isikuandmete töötlemise eesmärgid

3.1 Töötlemise eesmärgid

Isikuandmeid kogutakse ja töödeldakse veterinaarseaduse, loomakaitseseaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse alusel kehtestatud ülesannete täitmiseks.

Andmete töötlemise eesmärkidele vastavus on tuvastatud veterinaarseaduse väljatöötamiskavatsuses³ koostatud analüüsi põhjal. Andmeid töödeldakse üksnes nende kogumise eesmärkidel ning ligipääs on võimalik vaid registri volitatud töötleja poolt kasutajate rollidele antud õiguste piires veterinaarseaduses, loomakaitseseaduses ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses ettenähtud ülesannete täitmiseks ja registriandmete ajakohasena hoidmiseks.

3.2 Töötlemise vajalikkus ja proportsionaalsus

Erinevate lemmiklooma märgistamise meetoditega võrreldes on kõrget tõhusust näidanud just mikrokiibiga identifitseerimine. Pidaja juurest lahti pääsenud lemmiklooma tagastamine pidajale on tõenäolisem, kui lemmikloom on mikrokiibiga märgistatud. Lisaks on oluline mikrokiibi andmed kanda selleks ettenähtud andmebaasi ja seostada seal loomapidajaga, et vajaduse tekkimisel oleks võimalik looma kiibi numbri põhjal pidaja tuvastada ja tema pidajaga ühendust võtta. Kokkuvõttes on töödeldavad isikuandmed vajalikud looma ja tema pidaja omavahelise seose loomiseks ning vajadusel loomapidajaga ühenduse võtmiseks.

Andmeid kogutakse minimaalselt, et tagada isikuandmete kogumisega registrile pandud eesmärkide täitmine. Kõige kiirem viis loomapidajaga ühenduse saamiseks on helistamine. Juhul kui telefonitsi ei saa loomapidajaga ühendust, on alternatiivsete kontaktandmete olemasolu vajalik, näiteks e-maili aadress isikule teavituse saatmiseks tema looma leidmise ja asukoha kohta. Isiku elukoha andmed on KOV-idele vajalikud, et elanikele lemmikloomadega seotud teenuseid (avalikus ruumis) pakkuda, samuti on see õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmisel oluline nii PTA-le, MTA-le kui ka PPA-le.

Võrreldes kehtiva olukorraga ei töödelda rohkem isikuandmeid, kui seni. Keskne register võimaldab vähendada andmetöötlejate hulka (näiteks kaovad mitmed erinevad eraettevõtete poolt pakutava teenusega kaasnevad andmetöötlused), võimaldab piiritleda selgemalt vastavalt rollile õiguseid andmeid töödelda – sh kes millisel juhul ja miks saab andmeid registrist näha, muuta, lisada või kustutada.

³ Eelnõude infosüsteem. Veterinaarseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus. Eelnõu toimiku number: 23-1581. <https://eelvoud.valitsus.ee/main/mount/docList/5b9805d0-fda8-43c9-80d4-c7b758c547d4>

4. Riskid ja nende maandamine

Riskid võivad tulla organisatsioonist endast või väljastpoolt, olla loodusliku või inimpäritoluga ja olla tahtlikud või tahtmatud. Riskide hindamise meetodika on lisas 1.

	Riski nimetus	Riski tõenäosus	Riski mõju	Ettepanekud riskide maandamiseks
1	Loata juurdepääs	Vähetoenäoline	Kahjustav	<p>Turvameetmete kohaldamisel lähtub PRIA ISO/IEC 27001 standardi nõuetest, mis hõlmab kõiki kirjeldatud riskide maandamist.</p> <p>PRIA tegevuse standardile vastavust hinnatakse iga 3 aasta järel tehtava sertifitseerimisauditi ja iga aastaste vaheauditite käigus.</p> <p>Auditites välja toodud puudustele määratakse alati vastutav isik ja täitmise tähtaeg ning nende täitmist kontrollib PRIA siseauditi osakond.</p> <p>Igale pakutavale teenusele on määratud teenusejuht ja infosüsteemile tooteomaniks, kellel kohustuste hulgas on isikuandmete kaitse nõuete järgmine ja nende teenuses või infosüsteemi esinevate mittevastavuste kõrvaldamine ning korrapärane riskide hindamine.</p>
2	Andmete kadumine	Üliharv	Kahjustav	
3	Andmete loata avalikustamine	Vähetoenäoline	Kahjustav	
4	Andmete aluseta muutmine	Vähetoenäoline	Oluline	
5	Andmete loata edastamine kolmandale isikutele	Vähetoenäoline	Oluline	
6	Töötlemise tõrked	Üliharv	Väheoluline	

5. Kasutusel olevad riskide vältimise meetmed

Infoturberiskid hinnatakse kord aastas ja seejärel koostatakse maandamiskava. Mõlemad kinnitab turvakomitee. Igal infoturberiskil on omanik ja ka maandamiskava tegevusel on vastutav isik ja tähtaeg. PRIA peadirektor kinnitab ameti iga-aastase riskide hindamise läbiviimise korra.

5.1 Organisatsioonilised turvameetmed

PRIA-s on kasutusel infoturbepoliitika, mis on vastavuses ISO/IEC 27001:2022 ja ISO/IEC 27002:2022 ning Eesti infoturbestandarditega (E-ITS). Infoturbepoliitika ja selle alam-dokumendi kinnitatakse peadirektori poolt ja tehakse teatavaks kõikidele PRIA teenistujatele. PRIAs tegutseb turvakomitee, mille ülesanne on turvapoliitika ja eeskirjade läbivaatamine ja muutmine, infoturberiskide ja maandamiskava kinnitamine.

5.2 Füüsilised turvameetmed

PRIA-s järgitakse füüsilise turbe eeskirja, mis täpsemalt kirjeldab rakendatavad füüsilise turbe meetmed, sh ka infotehnoloogiliste vahendite füüsilise kaitse meetmed.

5.3 Infotehnoloogilised turvameetmed

PRIA-s järgitakse tarkvara arenduse metoodikat [ITP.30] ja krüptopoliitikat [ITP.1.3], kus on täpsemalt sedastatud, milliseid infotehnoloogilisi meetmeid peab kasutama.

Lisa 1. Riskide hindamise meetodika

TÖNENÄOSUS	Tähtsusetu	Väheoluline	Oluline	Kahjustav	Katastroofiline	Võimalikkus	
	Vältimatu	5	10	15	20	25	Vältimatu - Suure tõenäosusega juhtub
	Väga tõenäoline	4	8	12	16	20	Väga tõenäoline - Tõenäoliselt juhtub
	Tõenäoline	3	6	9	12	15	Tõenäoline - Võib juhtuda
	Vähetõenäoline	2	4	6	8	10	Vähetõenäoline
	Üliharv	1	2	3	4	5	Üliharv

Hindamiskaala

Mõju inimese elule ja tervisele	Ei ole	Minimaalne mõju inimese elule ja tervisele	Inimese elu ja tervis võib olla mõjutatud	Inimese elu ja tervis oluliselt mõjutatud	Inimese elu ja tervis on saanud kahjustada
Mõju looma elule ja tervisele (sh heaolule)	Ei ole	Minimaalne mõju looma elule ja tervisele (sh heaolule)	Looma elu ja tervis (sh heaolu) võib olla mõjutatud	Looma elu ja tervis (sh heaolu) oluliselt mõjutatud	Looma elu ja tervis (sh heaolu) on saanud kahjustada
Mõju keskkonnale (kliimamuutustele)	Ei ole	Minimaalne mõju keskkonnale	Keskkond võib saada mõjutatud	Keskkond oluliselt mõjutatud	Keskkond on saanud kahjustada
Mõju majandusele	Ei ole	Minimaalne mõju majandusele	Majandus võib saada mõjutatud	Majandus oluliselt mõjutatud	Majandus on saanud kahjustada
Avalikkuse huvi/mõju asutuse mainele	Ei ole	Võibolla väike mõju/väike avalikkuse huvi	Asutuse maine võib saada mõjutatud // avalikkuse huvi tõus.	Asutuse maine oluliselt mõjutatud // avalikus tunneb suuremat huvi	Oluline mainekahju // avalikkuse surve suur
<i>Väheoluline</i>					
<i>Oluline</i>					
<i>Kriitiline</i>					

Hindamisskaala

Võimalikkus	Sagedus
Vältimatu - Suure tõenäosusega juhtub	Probleemi kahjulik mõju on juba avaldunud või kohe avaldumas ja/või tõenäoline realiseerumine enam kui kord aastas.
Väga tõenäoline - Tõenäoliselt juhtub	Probleemi kahjulik mõju avaldumise ja riski realiseerumise tõenäosust toetavad selged märgid ja/või tõenäoline realiseerumine umbes kord aastas.
Tõenäoline -Võib juhtuda	Probleemi kahjuliku mõju avaldumise ja riski realiseerumise tõenäosust toetavad mõningad märgid ja/või tõenäoline realiseerumine üks kord 2-3 aasta jooksul.
Vähetõenäoline	Probleemi kahjuliku mõju avaldumise ja riski realiseerumise tõenäosus on vähene ja/või tõenäoliselt ei avaldu järgmise 12 kuu jooksul.
Üliharv	Probleemi kahjuliku mõju avaldumise ja riski realiseerumise tõenäosus on väga väike ja/või tõenäoliselt ei avaldu järgmise 24 kuu jooksul.